

Hankintaoikaisu koulukuljetusten hankintaan Inarin kirkonkylän ja Sevettijärven kohteisiin

Sivistyslautakunta 14.08.2024 § 44
819/02.08.00/2023

Valmistelija

Sivistysjohtaja

Sivistystoimi on kilpailuttanut Inarin kunnan koulukuljetukset ajalle 1.8.2024-31.7.2027 (2028) Sivistyslautakunta on päätöksessään 28.6.2024 § 37 valinnut ehdollisena MK Buildingin hoitamaan koulukuljetukset reiteillä Sotkaniementie- Inarin kirkonkylä, Nikulanperäntie- Inarin kirkonkylä, sekä Sevettijärvi- Partakon suunta sekä Sevettijärvi-Näätämon suunta.

Ehdollisen päätöksen mukaisesti MK Building toimitti pyydetty liitteet, lukun ottamatta tietoja henkilöstöstä ja kalustosta. 17.7.2024 MK Building ilmoitti sähköpostitse, että kalusto ja henkilöstötilanne ovat hyvät, ja että he pystyvät aloittamaan kuljetukset koulun alkaessa 8.8.2024.

1.8.2024 MK Buildingin liikennetoiminnan johtajan Teemu Kumpulaisen kanssa palaverissa sopimus käytiin kohta kohdalta läpi. Tapaamisessa etäyhteydellä luvattiin toimittaa lista kuljettajista yhteystietoineen sekä lista autoista tilaajalle. Kyseisiä tietoja ei toimitettu tilaajalle useista puhelimitse ja sähköpostitse esitetystä pyynnöstä huolimatta. 7.8.2024 kukaan ei ollut puhelimitse tavoitettavissa.

7.8.2024 tietojen puuttuessa, oli koulukyydit järjestettävä 8.8. koulun aloitukseen. Edelleen, tietojen puuttuessa ja toimittajan tavoittamattomuuden takia, sopimusta ei ole tilaajan eikä toimittajan välillä allekirjoitettu fyysisesti eikä sähköisesti.

Hankintalain 81 § 1 mom. kohta 10 ja 11: Hankintayksikkö voi päätöksellään sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle ehdokkaan tai tarjoajan: 10) joka on syyllistynyt olennaisesti väärin tietojen antamiseen ilmoittaessaan hankintayksikölle tässä luvussa tarkoitettuja tietoja tai laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen ; 11) joka on pyrkinyt vaikuttamaan epäasianmukaisesti hankintayksikön päätöksentekoon, saamaan luottamuksellisia tietoja, joiden avulla se voi saada perusteetonta etua hankintamenettelyssä tai tarkoituksellisesti antamaan harhaanjohtavia tietoja, jotka voivat vaikuttaa olennaisesti tarjoajan tai tarjouksen valintaa koskeviin päätöksiin.

MK Building on laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen hankintalain 81 § 1 mom. kohta 10 mukaisesti sekä kohta 11 antanut Inarin kunnan sivistystoimelle harhaanjohtavaa tietoa toimintansa tilanteesta.

Inarin kunnan sivistystoimi on antanut MK Buildingille mahdollisuuden lausua asiaan ja toimittaa selvityksensä 9.8.2024 klo 12:00 mennessä.

Hankintayksikkö voi hankintalain 133 § 2mom. mukaisesti oikaista tekemäänsä hankintapäätöstä 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisu kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ilkka Korhonen

Päätösehdotuksen tausta

Sivistystoimi on kilpailuttanut Inarin kunnan koulukuljetukset ajalle 1.8.2024-31.7.2027 (2028). Kyse on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeusopimuksista

annetun lain (1397/2016, ”hankintalaki”) 26 §:n EU-kynnysarvon ylittävästä palveluhankinnasta. Sivistyslautakunta on päätöksellään 28.6.2024 § 37 valinnut MKBuilding Oy:n palveluntuottajaksi hoitamaan koulukuljetukset reiteillä 1) Näätämo – Sevettijärvi - Partakon suunta - Sevettijärvi, 2) Sotkaniementie – Riutula – Konesjärvi - Inari, 3) Nikulanperäntie - Inari.

MKBuilding Oy:ltä on pyydetty hankintapäätöksen tiedoksiannon jälkeen selvitystä siitä, miten se aikoo saada hankituksi riittävän henkilöstön toiminnan järjestämiseksi Inarissa, pyydetty Luotettava kumppani -raportin puuttuvien tietojen täydentämistä sekä selvitystä siitä, miten se aikoo yhdellä liikenneluvalla saada järjestettyä 3 kohdetta, mikä ei ole käynyt toimitetusta suppeasta tiedosta liikenneluvasta ilmi. Selvitys on tullut antaa asetetun määräajan kuluessa 5.7.2024 mennessä.

MKBuilding Oy toimitti asetetussa määräajassa muut pyydetty liitteet paitsi tiedot henkilöstöstä ja kalustosta.

17.7.2024 MKBuilding Oy ilmoitti sähköpostitse, että kalusto- ja henkilöstötilanne ovat hyvät, ja että he pystyvät aloittamaan kuljetukset koulun alkaessa 8.8.2024.

1.8.2024 MKBuilding Oy:n liikennetoiminnan johtajan Teemu Kumpulaisen kanssa etäyhteydellä järjestetyssä tapaamisessa MKBuilding Oy on luvannut toimittaa listan kuljettajista yhteystietoineen sekä listan palvelun tuottamiseen käytettävistä ajoneuvoista kunnalle.

MKBuilding Oy:lle on varattu hankintalain 82 §:ssä tarkoitettu tilaisuus harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolosta huolimatta esittää näyttöä luotettavuudestaan ja korjaavista toimenpiteistä. Tässä yhteydessä MKBuilding Oy:llä on ollut mahdollisuus toimittaa pyydetty selvitykset. MKBuilding Oy ei asetettuun määräaikaan 9.8.2024 klo 12.00 mennessä toimittanut pyydettyä näyttöä luotettavuudestaan ja korjaavista toimenpiteistä.

Vaadittuja tietoja ei toimitettu tilaajalle useista puhelimesta ja sähköpostitse esitetystä pyynnöstä huolimatta. Tietojen puuttuessa ja toimittajan tavoittamattomuuden takia, sopimusta ei ole voitu allekirjoittaa kunnan ja MKBuilding Oy:n välillä.

Hankintoaikaisun vireilletulo

Inarin kunta on päättänyt ottaa 14.8.2024 hankintapäätöksen 28.6.2024 § 37 oikaistavakseen.

Hankintalain 133 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintoaikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Hankintayksikön on ilmoitettava hankintoaikaisun vireilletulosta välittömästi niille, joita asia koskee. Pykälän 2 momentin mukaan hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen korjattavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintoaikaisun kohteena oleva päätös on tehty.

Tässä tapauksessa hankintoaikaisun ottaminen käsiteltäväksi hankintayksikön omasta aloitteesta on mahdollista, sillä hankintapäätöksen 28.6.2024 § 37 tekemisestä on kulunut alle 90 päivää.

Hankintoaikaisun vireilletulosta on ilmoitettu niille, joita asia koskee.

Perustelut hankintoaikaisulle

Hankintalain 132 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Pykälän 2 momentin mukaan päätöksen tai ratkaisun oikaiseminen ei edellytä asianosaisen suostumusta.

Jäljempänä esitetyillä perusteilla MKBuilding Oy:tä rasittaa hankintalain 81 §:n 1 momentin 10 kohdan mukainen harkinnanvarainen poissulkemisperuste, joka on tullut hankintayksikön tietoon hankintapäätöksen tekemisen jälkeen. Lisäksi hankintapäätöksen tekemisen jälkeen on käynyt ilmi, että Inarin kunnalla on hankintalain 74 §:n 1 momentin perusteella velvollisuus sulkea MKBuilding Oy:n tarjous tarjouskilpailun ulkopuolelle tarjouspyyntöä vastaamattomana. Näin ollen asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka vaikuttaa päätökseen ja hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin, ja hankintapäätös on perustunut lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen.

Hankintalain 81 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan hankintayksikkö voi päätöksellään sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle ehdokkaan tai tarjoajan, joka on syyllistynyt olennaisesti väärin tietojen antamiseen ilmoittaessaan hankintayksikölle hankintalain 10 luvussa tarkoitettuja tietoja tai laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen. Lain esitoissa on todettu, että hankintayksiköllä on harkinnanvartaa harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden käyttämisessä. Perusteen käyttäminen ei edellytä siitä mainittavan hankinta-asiakirjoissa (HE 106/2016 vp., s. 183).

MKBuilding Oy ei ole lukuisista yhteydenotoista ja pyynnöistä huolimatta toimittanut siltä edellytetyjä tietoja sen palvelujen tuottamiseen käytettävissä olevasta henkilöstöstä ja kalustosta. Se, että MKBuilding Oy on laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen, on johtanut siihen, ettei sopimusta ole voitu allekirjoittaa, eikä kunta ole voinut varmistua siitä, että MKBuilding Oy:llä on mahdollisuus hoitaa koulukuljetukset. MKBuilding Oy on laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen hankintalain 81 § 1 momentin 10 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

MKBuilding Oy:lle on varattu hankintalain 82 §:ssä tarkoitettu tilaisuus harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolosta huolimatta antaa näyttöä luotettavuudestaan ja korjaavista toimenpiteistä. Tässä yhteydessä MKBuilding Oy:llä on ollut mahdollisuus toimittaa pyydetty selvitykset. MKBuilding Oy ei asetettuun määräaikaan 9.8.2024 klo 12.00 mennessä toimittanut pyydettyä näyttöä luotettavuudestaan ja korjaavista toimenpiteistä. Tässä yhteydessä MKBuilding Oy:lle on ilmoitettu, että mikäli selvityksiä ei anneta, se tullaan sulkemaan pois tarjouskilpailusta.

MKBuilding Oy ei ole toimittanut pyydettyjä selvityksiä annettuihin määräaikoihin mennessä, eikä se ole järjestänyt toimintaansa vaaditussa aikataulussa niin, että hankintasopimuksen allekirjoittamiselle olisi ollut edellytyksiä. Joka tapauksessa toiminnan olisi tullut olla koulujen alkamiseen 8.8.2024 mennessä järjestetty siten, että kuljetusten aloittamiselle olisi ollut edellytykset. MKBuilding Oy ei kuitenkaan ole esittänyt sellaista näyttöä, jolla kunta olisi voinut varmistua siitä, että kuljetukset järjestyisivät sopimuksen edellyttämällä tavalla koulujen alkaessa.

Edellä mainituin perustein Inarin kunta voi käyttää harkinnanvaltaansa ja sulkea MKBuilding Oy:n tarjouskilpailun ulkopuolelle hankintalain 81 §:n nojalla.

Lisäksi hankintalain 74 §:n 1 momentin mukaan tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjomansa palvelun olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta.

MKBuilding Oy:n tarjous on sittemmin osoittautunut myös tarjouspyynnön vastaiseksi, sillä sopimusta ei ole voitu solmia, eikä liikennöintiä aloittaa tarjouspyyntöasiakirjoissa edellytettynä liikennöinnin aloittamisajankohtana. Liikennöinti olisi tullut aloittaa viimeistään koulujen alkamiseen 8.8.2024 mennessä. Näin ollen Inarin kunnalla on hankintalain 74 §:n 1 momentin mukaan velvollisuus sulkea MKBuilding Oy:n tarjous tarjouskilpailun ulkopuolelle tarjouspyynnön vastaisena.

Päätösehdotus

Sivistysjohtaja esittää, että sivistyslautakunta päättää oikaista 28.6.2024 tekemäänsä 37 § mukaista hankintapäätöstä seuraavasti:

MK Building suljetaan pois tarjouskilpailusta hankintalain 81 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaisella harkinnavaraisella poissulkemisperusteella sekä tarjouspyyntöä vastaamattomana hankintalain 74 §:n 1 momentin perusteella.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi: MKBuilding

Lisätietoja: sivistysjohtaja Ilkka Korhonen, puh. 0400 131 231
